

Notat

Til:	Olje- og energidepartementet
	Lasse Vannebo (fung)
Fra:	Birger Bergesen
Ansvarlig:	Marit Lundteigen Fossdal
Dato:	21.9.2007
Vår ref.:	NVE 200700034-34
Arkiv:	652

NVEs innspill til OEDs høringsnotat om utkast til endringer i energiloven – energitilstand i bygninger

NVE har følgende kommentarer eller spørsmål til OEDs høringsnotat av 18. juni 2007 med svarfrist 14. september 2007. Vi antar at OED kan ha nytte av disse når man skal bearbeide forslaget etter høringsuttalelsene:

Vedrørende kompetanse til tilsyn/forvaltning og forskrifter – delegasjon av myndighet

Det heter i høringsnotatet side 4 at OED har lagt tilsynsansvaret for energimerkeordningen og vurdering av tekniske anlegg til NVE. Ved delegasjonsvedtak av 23. august 2006 har OED delegert all sin myndighet etter energiloven til NVE – dette med noen unntak, bl.a. forskriftskompetansen.

NVE legger til grunn at delegasjonen av 23. august 2006 er tilstrekkelig til at NVE kan føre tilsyn også med bestemmelsene i nytt kapittel 5C.

På side 15 i høringsnotatet, punkt 6, heter det at "*Selv om NVE vil ha ansvaret for forvaltningen, vil direktoratet kunne overlate den løpende drift av ordningen til andre.*" NVE oppfatter dette dit hen at NVE ikke kan delegere sin offentlige myndighet videre (subdelegasjon), men at NVE kan overlate oppgaver av for eksempel teknisk art til andre.

I delegasjonsvedtaket av 23. august 2006 er det presisert at OEDs forskriftskompetanse etter energiloven ikke omfattes av delegasjonen, og at NVEs forskriftskompetanse er angitt i energilovforskriften § 7-1. Det fremgår av høringsnotatet til OED at det foreslås oppstilt en rekke hjemler til å fastsette forskrifter, se § 5C-1 tredje og fjerde ledd og § 5C-5 tredje ledd. Myndigheten til å fastsette slike forskrifter er i henhold til ordlyden i lovbestemmelsene lagt til OED. Dersom det er meningen at NVE skal fastsette noen av disse forskriftene, må forskriftskompetanse delegeres til NVE. Dette kan gjøres på to måter:

- a) Enten ved at energilovforskriften § 7-1 endres ved at det tilføyes en ny bokstav som sørger for at NVE har den nødvendige forskriftskompetanse, eller
- b) OED utsteder et særskilt delegasjonsvedtak som sørger for at NVE har den nødvendige forskriftskompetanse.

For å sikre lett tilgjengelig oversikt over NVEs totale forskriftskompetanse, er ikke alternativ b) ønskelig.

NVE kan ikke se at formuleringen i høringsnotatet side 15 *"NVE vil i forskrift fastsette nærmere regler om hyppighet av energivurderinger, kvalifikasjonskrav for energirådgivere og innhold i energivurderingen"* er tilstrekkelig som delegasjon. Det fremgår ikke klart av denne formuleringen hvilken forskriftskompetanse NVE har etter energiloven kapittel 5C.

Ferdigattest

I henhold til § 5C-3 skal eier legge fram energiattest før ferdigattest utferdiges etter plan- og bygningsloven (PBL). Ønsket om å koble energiattest opp mot eksisterende godkjenningsordninger i PBL med tilhørende forskrifter er diskutert med Statens bygningstekniske etat (BE). Så vidt NVE har skjønnet er BE positiv til at det i PBL kap XVI inntas en referanse til kravet til energiattest som vil følge av energiloven kapittel 5C. NVE er imidlertid ikke kjent med at det er foreslått endringer i PBL som vil sikre den ønskede samordning av prosessen etter PBL og energiloven.

Offentlige bygninger

Slik offentlige bygninger er foreslått definert i høringsnotatet, vil det bli noe tilfeldig hvilke bygninger som vil få den aktuelle merkeplikten. Vi registrerer blant annet at det er diskusjon i dag om Entra Eiendom AS skal være statlig eid – noe som eksempelvis kan føre til at NVE-bygget ikke vil komme i kategorien offentlig bygning. Det bør derfor vurderes om man her skal fokusere mer på bruken av bygningen enn på eierskapet jfr. også bygningsenergidirektivet artikkel 7. Etter lovforslaget er det ikke et krav om at bygget skal brukes av det offentlige eller at det skal ytes offentlige tjenester fra bygningen.

For NVE er det videre uklart hva som menes med "indirekte heleid". Dette er heller ikke kommentert nærmere i høringsnotatet.

Energirådgiver

I henhold til § 5C-1 siste ledd og § 5C-5 siste ledd kan det oppstilles kvalifikasjonskrav til "energirådgivere". Plikten til å legge fram energiattest påhviler eieren av bygningen, og det er lagt opp til at eierne selv skal innhente dokumentasjonen som danner grunnlaget for energiattesten. Rollen til energirådgiveren er så vidt NVE kan se ikke nærmere definert, og virker derfor noe uklar.

På side 5 og side 12 i høringsnotatet, nederst, viser OED til at det kan stilles krav til "aktører" - er aktør her å forstå som energirådgiver? Hva skal til for å si at man står foran en "energirådgiver" slik at man kan oppstille kvalifikasjonskrav til denne? Vil en takstmann være å anse som en energirådgiver?

Utgangspunktet synes å være at eiere av bygninger selv skal kunne utstede energiattesten ved å bruke det web-baserte verktøyet. For øvrig legges det opp til boligeiere som ikke selv har tilgang på internett, eller som av andre grunner ikke selv kan fremskaffe energiattest, kan bruke ekstern bistand. Det er muligens i denne forbindelse at energirådgiveren kan spille en rolle.

Hvis eieren av en bygning velger å bruke en energirådgiver til å få utstedt en energiattest, kan det med andre ord stilles kvalifikasjonskrav til energirådgiveren. Hvis eieren velger å utstede energiattesten selv ved å bruke det web-baserte verktøyet, virker det ikke som det skal stilles noen kvalifikasjonskrav. Betyr dette at de som bruker det web-baserte verktøyet slipper "billigere" unna, eller vil det web-baserte verktøyet ivareta kvalifikasjonskravene?

Innhenting, behandling og lagring av data

NVE kan ha behov for å innhente data fra andre registre, GAB/Matrikkelen og Byggnett er nevnt i denne forbindelse, og bruke disse dataene i det web-baserte verktøyet som skal utstede energiattesten. Dette temaet er ikke berørt i høringsnotatet. Det bør vurderes om det skal foreligge en hjemmel for OED/NVE til å kunne få nødvendige data for de aktuelle registrene, samt at forholdet til personopplysningsloven må avklares. Det er blant annet behov for å ha en klar hjemmel for å for eksempel kunne bruke fødselsnummer (11 siffer) som søkekriterium jfr. personopplysningsloven § 12.

Reaksjoner

Etter OEDs vurdering vil bøter eller fengsel være en uforholdsmessig og upraktisk reaksjonsform ved overtredelse av kapittel 5C. Det er derfor i § 7-5 oppstilt en bestemmelse i tredje ledd som unntar kapittel 5C fra straffebestemmelsene i § 7-5 første og andre ledd. Vi er enig med OED i at bøter eller fengsel som hovedregel nok ikke er forholdsmessige eller praktiske reaksjonsformer, men man kan ikke utelukke at nevnte reaksjonsformer unntaksvis kan sies å være forholdsmessige og praktiske også ved overtredelse av kapittel 5C.

Øvrige kommentarer til forslag til lovtekst

NVE mener at lovteksten i § 5C-1 andre punktum vedrørende dokumentasjon, er uklar. Blant annet vil det kunne være vanskelig for leser å forstå her hva "utregningen" henspeiles på. Dette er heller ikke forklart i merknaden til bestemmelsen.

De tre forskriftshjemlene i loven er utformet ulikt. De bør tilpasses ordlyden for øvrig i loven. Videre foreligger det to forskriftshjemler for å gi ytterligere bestemmelser om energirådgivere.

Det bør foreligge en klar hjemmel i forslag til ny § 5C-1 siste ledd for å unnta de typer bygninger departementet åpner opp for i høringsnotatet. Etter NVEs oppfatning er ikke forslaget til bestemmelse tydelig nok på dette punkt.

NVE mener det bør fremgå av selve bestemmelsen § 5C-3 at det er overfor bygningsmyndighetene energiattesten skal legges frem for når det gjelder oppføring av nye bygninger. Dette fordi aktuelt myndighetsorgan i disse sakene avviker i forhold til energiloven for øvrig hvor det er OED og NVE som i hovedsak er rette myndighet. Se også lovens kapittel 6 i denne sammenheng.

Ut fra merknadene til § 5C-5, er det grenser for når pliktene vedrørende tekniske anlegg etter bestemmelsen kommer klart til anvendelse. NVE reiser spørsmål om ikke disse grensene må inn i selve lovteksten. Det bør komme frem av selve lovteksten når bestemmelsen kommer til anvendelse når det gjelder konkrete størrelser. Det bør ikke være behov for måtte sette seg inn i merknaden til bestemmelsen først for å finne ut om et teknisk anlegg er omfattet av pliktbestemmelsen.

OED har foretatt en vurdering av overtredelse av kapittel 5C og bruken av bøter og fengsel. Det burde foretas en tilsvarende vurdering av andre bestemmelser/kapitler i energiloven da det kan være at flere bestemmelser er uaktuelle for nytt kapittel 5C. Energiloven har i dag mer form av en konsesjonslov og med nytt kapittel 5C som ikke er et konsesjonskapittel, bør man klarlegge om det foreligger noen uklarheter her.